

ארץ אוכלת יושביה.

להאכל על ידי הארץ.

ספר במדבר פרק יג

וישלח אתם משה לתור את ארץ כנען ויאמר אליהם עליו זה בנגב ועליהם את הקר: (יח) וראיתם את הארץ מה היא ואת העם הישב עליה הקוזק הוא הרפה המעט הוא אם רב: (יט) ומה הארץ אשר הוא יושב בה הטובה היא אם רעה ומה הערים אשר הוא יושב בהנה הבמחנים אם במבצרים: (כ) ומה הארץ השמנה היא אם רזה הלש בה עץ אם אין והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ והימים ימי בכורי ענבים.

(כו) וילכו ויבאו אל משה ואל אהרן ואל כל עדת בני ישראל אל מדבר פארן קדשה וישיבו אתם דבר ואת כל העדה ויראום את פרי הארץ: (כז) ויספרו לו ויאמרו באנו אל הארץ אשר שלחתנו וגם זבת חלב ודבש הוא וזה פריה: (כח) אפס פי עז העם הישב בארץ והערים בצורות גדולות מאד וגם ילדי הענק ראינו שם: (כט) עמלק יושב בארץ הנגב והחתי והיבوسی והאמרי יושב בהר והכנעני יושב על הים ועל יד הירדן: (ל) ויהס כלב את העם אל משה ויאמר עלה נעלה וירשנו אתה כי יכול נוכל לה: (לא) והאנשים אשר עלו עמו אמרו לא נוכל לעלות אל העם כי חזק הוא ממנו: (לב) ויצאיו דבת הארץ אשר תרו אתה אל בני ישראל לאמר הארץ אשר עברנו בה לתור אתה ארץ אוכלת יושביה הוא וכל העם אשר ראינו בתוכה אנשי מדות:

(8) זוהר חלק ג דף קנז/א

אמר רבי יצחק, משה אילנא דחיי נקט, ועל דא בעא למנדע אי הוה שכיח בארעא אי לאו, ובגין כך אמר היש בה עץ אם אין, והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ, דהא אילנא דחיי אתחמד לכלא.

(1) ספר בראשית פרק ב

(ח) וישע ידוד אלהים גן בעדן מקדם וישם שם את האדם אשר יצר: (ט) ויצמח ידוד אלהים מן האדמה כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע: ותאמר האשה אל הנחש מפרי עץ הגן נאכל: ומפרי העץ אשר בתוך הגן אמר אלהים לא תאכלו ממנו ולא תגעו בו פן תמתון:

(ספר ליקוטי מוהר"ן - מהדורא קמא סימן קכט

ארץ אוכלת יושביה (במדבר י"ג). בשמקרב להצדיק, אף שאינו מקבל ממנו כלל, הוא גם פן טוב מאד. והאמונה לבדה שמאמין בהצדיק, מועיל לעבודת השם ותברך. כי טבע האכילה שהמזון נהפך לגזון, כגון כשהסי אוכלת צומח כגון עשבים, נהפכים העשבים לסי, כשנכנסין בתוך מעיה. וכן מסי למדבר, כשהמדבר אוכל הסי, נהפך הסי למדבר. ולכל מקום שנכנס לשם המזון שנתחלק להאיברים, נהפך למהות האיבר ממש שנכנס לשם. כגון החלק מהמזון הנכנס להמם נהפך למס, והנכנס ללב נהפך ללב, וכן לשאר האיברים. ונהו: ארץ אוכלת יושביה כי ארץ הוא בחינת אמונה, כמו שכתוב (תהלים ל"ז): "שכן ארץ ורעה

אמונה". וזהו אכלת יושביה, כי פשנכנס לארץ, שהיא בחינת אמונה, נאכל אצלה, הינו שנתהפך למהותה. הינו פשדבוק להצדיק ומאמין בו, שהוא בחינת ארץ, נאכל להצדיק ונתהפך למהות הצדיק ממש:

וכן ארץ ישראל בעצמה, יש לה גם - כן הפח הזה. ועל - כן אמרו רבותינו, זכרונם לברכה (פתבות קיא): 'כל היושב בארץ - ישראל שרוי בלא עוון' שנאמר: "העם היושב בה נשוא עון", כי היא 'ארץ אכלת יושביה', שהיושב שם נאכל אצלה, ונתהפך למהותה הקדושה. ועל כן אפלו 'המהלך ארבע אמות בארץ - ישראל, מבטח לו שהוא בן עולם הבא' כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה שם: אף אף - על - פי - כן העקר תלוי ברצון, אם רצונו חזק מאד להתקרב להשם יתברך ולעבד אותו, רק שקשה לו לשפר תאוות גופו, אז על - ידי התקרבות ואמונת הצדיקים, הוא בחינת אכילה, ונאכל להצדיק, הינו שנתהפך למהותו כנ"ל. אף אם אין רצונו כלל לעבד את השם, לא יועיל לו שום התקרבות לצדיקים, והוא בחינת מזון שאינו נתהפך לנזון. כגון אם אוכל אכילה שאין הטבע סובלת אותו, אזי אינו מתעפל ואינו מתהפך לנזון, רק הגוף מקיא אותו. כן הוא בחינה זו ממש, כי אינו נאכל כלל להצדיק, אף שמקרב אצלו. כי הצדיק אינו יכול לסבלו, ומקיא אותו. והוא בחינת הכתוב בארץ - ישראל (ויקרא י"ח): "כאשר קאה את הגוי", דהינו שאינה יכולה לסבלו להיות נאכל אצלה שיתהפך למהותה, רק היא מקיאה אותו. ה' צילנו: